

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BÁCS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő: Dr. Jovanovits József.
Lapszerkesztő: Dr. Gal Rezső.
Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

Az igazságügyi palota kérdésének hisztorikuma.

II.

Zombor, 1907. szeptember 18.

A minisztériumok kissé nehézkes és szinte keletiesen lassu ügyvétele már nem egy közérdekű ügynek ásta meg a sirját. Zombor városának az igazságügyi palota kérdésében az akkori igazságügyi miniszterhez intézett feliratát is elnyelte a bürokratizmus penészes fiókjá. Még válaszra sem méltatták. Hogyisne, az országos politika hatalmas cirkulusait majd az ilyen városi mizériák fogják megzavarni!

A kérdés ezzel tehát lekerült a napirendről. Őt álló esztendeig nem is törődött vele sem a minisztérium, sem maga a város. Akkor azonban egy szerencsés véletlen ismét kipiszkálta a feledés hamujából. *Plósz Sándor*, a Széll-kormány igazságügyi minisztere, 1903-ban meglátogatta városunkat, s midőn ez alkalommal *Latinovits Pál* akkori főispán és *Hauke Imre* polgármester szóvá tették előtte a dolgot s mind a város, mind pedig a vármegye anyagi hozzájárulását megígérték, Plósz az igazságügyi palota felépítését a leghatározottabb formában kilátásba helyezte, sőt még helyszíni szemlét is tartott az építkezésre alkalmas telkek felett. Megállapodtak továbbá abban, hogy a miniszter rövid időn belül leküldi szakközegeit, akik majd megvizsgálják és felmérik a megszemlélt helyeket s ennek alapján terv-vázlatokat és költségelőirányzatot készítenek, a város pedig csak ennek megtörténte után fog véglegesen határozni az építésre legalkalmasabbnak ítélt telek átengedéséről.

Hogy Plósz mennyire komolyan vette ezt az ígéretét, annak beszédes tanubizonyosága az a 600,000 koronás tétel, melyet az igazságügyi tárcának — ha jól tudjuk — még az 1903. évi költségvetésébe beillesztettek az ugyanakkor megszavazott sok milliónyi beruházási kölccön terhére.

E váratlanul kedvező fordulattal a sokáig vajudó kérdést már-már megoldottnak lehetett tekinteni. Mindenki örült a miniszteri elhatározásnak, a következmények azonban megmutatták, hogy ez az öröm még korai volt.

A Széll-kormány bukásával megkezdődött az a végzetes küzdelem nemzet és korona között, mely teljesen kizárta az alkotások politikájá-

nak, közhasznú intézmények létesítésének és az ezerféle közszükséglet kielégítésének lehetőségét, s végső eredményében a még ki nem hevert súlyos alkotmányválságra vezetett.

Zátonyra került tehát az igazságügyi palota kérdése is. Jóformán megint ott tartottunk, hogy elejéről kezdhetjük a dolgot, mindössze azzal a különbséggel, hogy most már volt mibe kapaszkodnunk: egy miniszteri ígéret és az a bizonyos költségvetési tétel.

Alig hogy helyreállott az alkotmányos állapot, városunk tényleg ezen az alapon újabb felirattal járult az igazságügyi miniszter elé, aki az elődje által összeállított költségvetésből úgy látszik nem törölte a zombori igazságügyi palotára vonatkozó jelentékeny tételt. Legalább erre enged következtetni az 1906. évi július hó 14. és 16-iki közgyűlés határozatából kifolyólag felterjesztett feliratnak ez a passzusa: „Örömmel tapasztaljuk, hogy az igazságügyi tárcá keretében tervezett építkezések közé 600,000 koronával a zombori igazságügyi palota költségei is felvételtek . . . miért is kérjük Nagyméltóságodat, hogy szakközegeit mielőbb Zomborba küldje ennek a reánk nézve szerfelett fontos kérdésnek rendezése és véglegzése céljából.”

Most azonban már más szél fujdogált felülről, mint Plósz idejében. A miniszter kerekén kijelentette, „hogy az építkezés iránt az érdemleges tárgyalásokat csak akkor fogja újabb folyamatba tenni, ha alkalmas formában kilátásba helyeztetik (sic!), hogy mind a város, mind a vármegye a szükséges építési teleknek ingyenes átengedésén felül még megfelelő összeggel is hozzájárul az építési költségekhez.”

A város ennél fogva a gazdasági és pénzügyi bizottság javaslatára bizottságot küldött ki azzal a feladattal, hogy a megye közönségével érintkezésbe lépjen a hozzájárulási összeg megállapítása végett. Ezt a város annál könnyebben tehetette, mert már az ügy korábbi stádiumában sem zárkózott el a viselendő költségekhez való hozzájárulás elől, s teljes joggal számíthatott arra, hogy ezuttal a vármegye közönsége sem fog szükkeblünek mutatkozni. Nos ebben a feltevésében keservesen csalódott, amennyiben a vármegye megfelelő bizottságnak a kiküldését megtagadta azzal az indokolással, hogy „az 1906. évi december hó 21-iki közgyűlésen ho-

zott határozat értelmében a szóban forgó építkezés kivitele tekintetében, (sic!) még pedig sem a szükséges telkek, sem egy esetleges hozzájárulás tekintetében, ez idő szerint semmiféle kötelezettséget magára vállalni nem hajlandó, s éppen ezért a törvényhatósági bizottság az együttes tárgyalásokat jelenleg szükségeseknek és célravezetőeknek sem tartja.”

Amilyen dagályos és zagyva ennek az üzenetnek a formája, éppen olyan szomorú a belőle kihámozható tartalom, mert ez a városnak gyenge teherviselési képessége mellett a kérdésnek majdnem újból való megfeneklésével volt egyértelmű.

Annál nagyobb dicséret illeti meg a várost, hogy e ridegen elutasító válasz ellenére sem csüggedt el végképpen, hanem a maga hatáskörében továbbra is lankadatlan kitartással fáradozott az ügy kedvező elintézésének érdekében. Hathatós segítségére volt ebben a törekvésében *Eperjessy Béla dr.*, törvényszéki elnök, aki 1907. április 14-én „az elhelyezési tervekre vonatkozó telekkönyvi kijegyzéseket és vázrajzokat” bocsátotta „a törvénykezési épület” helyének kijelölésére kiküldött városi bizottság rendelkezésére. Maga a város pedig a f. é. május hó 15. és 17-iki közgyűlési határozat alapján újabb felirattal fordult az igazságügyminiszterhez, melyben az 1906. évi december hó 1-én kelt miniszteri rendeletben kifejezett kívánsághoz képest kimondja, „hogy az igazságügyi palota költségeihez erejéhez mérten hozzájárulni hajlandó. Nem ismervén azonban jelenleg sem az építkezéshez szükséges telkek értékének, sem az építkezési költségek magasságát, s minthogy az igazságügyi palota felépítése kormányhatóságilag elrendeltetett és ennek költségeire az állami beruházások terhére megfelelő összeg elő is irányoztatott, kérjük Nagyméltóságodat, hogy a palota felépítését véglegesen elrendelni és ennek megtörténtevel egyidejűleg a város közönségét a hozzájárulás mérve iránt tájékoztatni méltóztassék, hogy a megadható hozzájárulási összeg tekintetében a törvényhatóság végérvényesen határozhasson.”

A feliratnak ez a cikornyás és nehézkes, sőt magyartalan nyelvezete méltó pendantja a fent említett alispáni átírat gyarló stílusának, de mennyivel több itt a jóakarát és az áldozatkészség! Talán még nem volt ügye a városnak, melyet annyi sze-

retettel és odaadással karolt volna fel, mint éppen az igazságügyi palotát, melynek pedig első sorban nem ő, hanem a szükmarku vármegye látná közvetlen hasznát.

A bonyodalmas kérdésnek legujabb fázisát *Günther Antal* igazságügyminiszter múlt heti látogatása révén mindenki ismeri. Reméljük, hogy az ő biztató válasza egy böles mérséklettel elhallgatott ígéretnek záloga, s hogy az idevágó aktáknak jóindulatu áttanulmányozása rövidesen meghozza nekünk azt, amiért annyi éven át hiába küzdöttünk: az igazságügyi palotát.

Zombor, szept. 18.

A koszoru-ügy. A *Zombor és Vidéke* című lap társunk két legutóbbi számában hosszú lere csesztett cikkeiben foglalkozik a Szilágyi-szobor leleplezési ünnepélyének kulisszatitkaival, amelyekből mindenáron kazust szeretne csinálni. Azt állítja, hogy dr. *Baloghy Ernő* orsz. képviselőnek nem volt megbízatása a szobor megkoszoruzására és hogy koszorut nem is tett le.

Ezek a közlemények nagyon zavarosak, azt a látszatot keltik, mintha *Baloghy Ernő* a bácsmezei függetlenségi párt, vagy a zombori függetlenségi párt nevében járt volna el megbízás nélkül.

Mi ez ügyben kérdést intéztünk *Baloghy Ernő* országgyűlési képviselőhöz, aki munkatársunknak a következő választ adta:

— Én a Szilágyi-szobor leleplezésénél és megkoszoruzásánál mint az országgyűlési függetlenségi párt megbízottja jártam el. Az a kérdés tehát, hogy volt-e megbízásom és hogy a szobor megkoszoruzása körül hogyan jártam el, az országgyűlési függetlenségi pártra és a Szilágyi-ünnepély rendező bizottságára tartozik. Ha ezeknek az egyedül illetékes fórumoknak lenne valami kítogása, ugy azoknak készséggel rendelkezésére állok. De nem reagálhatok olyan közleményekre, amelyek nem megbízóimtól, vagy a rendező bizottságtól erednek.

Elcsaptak egy tanítónőt.

Törvény?! . . . semmi!!

Zombor, szeptember 18.

Igazán érthetetlen előttünk az, hogy miért foglalkozik a törvényhozás törvények alkotásával, amikor nap-nap után azok meg nem tartásának szomorú bizonyítékait láthatjuk, s amikor nemcsak egyesek, — kiket tapasztalatlanságuk vagy tudatlanságuk ment, — hanem testületek, szakkörök is áthágják a saját ügyekben hozott és működésüket szabályozó állami intézkedéseket.

A jelen esetben a zombori gör. keleti egyházközség helyezkedik szembe a törvény határozott rendelkezésével. A sértett törvény a nem állami elemi népiskolák jogviszonyairól szóló 1907. évi XXVII. t.cikk. És miben rejlik annak áthágása?

A zombori gör. keleti iskolaszék 1905. évi december hó 11-én helyettes tanítónőül

alkalmazott egy zombori okleveles tanítónőt, *Jovánovits* született *Nedelykovits Melániát*, majd az 1906/07. tanévben ideiglenes tanítónői minőségben önálló osztályvezetőül alkalmazta, mely állásának annyira megfelelt, hogy az évi jelentés és az iskolaszék részéről kiállított bizonyítvány szerint osztályát jeles sikerrel és eredménnyel tanította.

S íme mindezek dacára a böles egyházközség választmánya és iskolaszéke őt azzal, hogy továbbra alkalmazni nem kívánja, minden egyéb indoklás nélkül elbocsátotta és folyó évi szeptember hó 1-ével 20 hónap utáni működését megszüntette.

Az elbocsátott jogorvoslattal kívánván élni, az egyházközségi kupaktanács erre azt válaszolta, hogy mivel tanítóit ő fizeti, feltették szabadon rendelkezik, magát így semmi hatósági beavatkozásnak alá nem veti.

Hát ez mi? A zombori gör. keleti egyházközség iskolaszéke oly nagy potentátum, hogy magának törvénybe ütköző autonóm hatáskört biztosíthat? Hát csak is azt a hatósági beavatkozást fogadja el, — hogy részére a törvényhatóság a majd felszázezer korona évi segélyt kiutalványozza, — egyebekben pedig neki a hatóság Hekuba?!

Az 1868. XXXIII. t.c. és az 1907. évi XXVII. t.c. helyettes, vagy ideiglenes tanítókat többé nem ismervén, természetesen az eddig ily minőségben alkalmazottak egy évi működés után véglegesítendők. Ezt igazolja a vallás- és közoktatásügyi miniszternek 1880. évi január 13-án 32225/1878. sz. alatt kelt intézkedése, mely kimondja, hogy

az ideiglenesen alkalmazott tanítók állomásaikról csak a véglegesen alkalmazott tanítók elmozdításának feltételül megkivánt szabályszerű fegyelmi eljárás alapján bocsáthatók el, s alapos ok hiányában véglegeseknek tekintendők s az illetők állomásaikba és jogaikba a közigazgatási bizottság által visszahelyezendők.

Az 1891. június hó 25-én 15345. sz. alatt kelt kultuszminiszteri rendelet pedig kimondja, hogy

az ideiglenes alkalmaztatás tartamát egy évben kell megállapítani, melynek elteltével a tanítók állomásaikon véglegesítendők, sőt ha a véglegesítés határozottan ki nem mondatnék is, ezen egy év elmulásával a tanító véglegesen alkalmazottnak tekintendő.

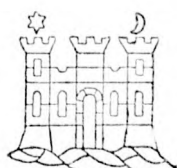
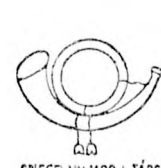
Nos tehát?! Ha ezen miniszteri rendelet ekként intézkedik, — ha ezen rendelettel ellentétben a helyettesítés és ideiglenes alkalmazás nem egy váratlan üresedés folytán történt s nem rövid időre szóló megbízás, hanem állandó alkalmaztatás jellegével bír; ha az elbocsátásra alapos ok nem merült fel s az iskolaszék is a működés jeles sikerét és eredményét bizonyítja, s ha a letelt egy évi próbaidő alatt az elbocsátás meg nem történt: mily jogon bocsáthatja el a gör. keleti iskolaszék a fennálló törvények és rendeletek nyílt arculesapásával egy már törvényszerint véglegesen alkalmazottnak tekintendő tanítónőjét?

Tiszteljük az ilyen erőszakos autonómiát, de belőle nem kérünk.

Felhívjuk az illetékes hatóságok éber figyelmét arra, hogy az ilyen Don Quixoteszerű böleseséget a jogosság és törvényesség hatalmas szelmalom karjaival zúzza pozdorjává és kiáltja oda az erőszakoskodó kupaktanácsnak: Ne tovább!

A magyar tanszeripar védelme.

A Tulipánszövetség Magyar Védőegyesület a magyar ifjusághoz „Szózatot“ intézett, melyben az iskolaév kezdetén a hazai tanszeripar pártolására hívja fel figyelmét. Eddig — ugymond — évente 1200 milliót adunk ki külföldi árukért, egymagában iskolaszereikért 23 millió koronát. Irtsatok ki körötökből mindent, ami idegen, ha az hazáival pótolható. Ne vásároljatok külföldi tanszereket, mert az érte kiadott pénzzel szegényebbekké válunk, míg a gazdag külföldet ugyanannyival erősítjük! Irka, rajzlap, levélpapír, rajztömb, írópapiros, zseb- és jegyzetkönyv akkor hazai, ha azon az itt közölt ismertetőjeleket vagy egyesületünk védőjegyét megtaláljátok.

Egyéb tanszer, mint festék magyar gyártmányu, ha azon Müller Testvérek vagy Döri E. cég neve olvasható. Festékesésze Pécssett készül, védőjegye: ötornyes rajz. Háromszög, vonalzó, rajztábla, rajzsín védőjegye: háromszögön turulmadár. Irón védőjegye: nyílal átlótt szív es

15 perc alatt
száradó

41-100-60

EMAIL PADLÓ MÁZ

0. 1. 2. 3. 4. 5. szám

csak a céggel ellátott az eredeti.

Kapható:

Ifj. Heindlhofer Róbert
Zombor.

E. M. J. betűk. Irótoll és tollszár ismertetőjele: Első magyar acélirótollgyár Budapest, vagy Csabai és Társa Kispeszt felirások. Rajzszerző körirata: Schuler József Budapest. Téntát és tust készítenek Herczeg és Geiger, Müller Testvérek, Haertel Valter és Dóri E. cégek. Törlőgummi védőjegye: koronás magyar címer képe, a sarkokban M. R. S. betűk. Könyvtáska, szíj- és viaszkosvászon boríték magyar gyártmány, ha a Tulipánszövetség Magyar Védőegylet védőjegyével van ellátva.

Az elsorolt iskolaszerek Zomborban Schön A. és Kollár József védőtáblával ellátott könyv- és papírkereskedőknél kaphatók, miért is a honi ipar e termékeire mi is felhívjuk közönségünk figyelmét.

H I R E K.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Kerekes Károly zentai járásbírói díjnyelvet a kovásznai járásbíróvához irnokká nevezte ki.

Elöléptetés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Buday Gerő zombori állami főgimnáziumi tanárt a IX. fizetési osztályba léptette elő.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Horácskó Gusztáv szécsényi kir. járásbírói irnokot a szabadkai kir. járásbíróvához helyezte át.

Áthelyezések. A m. kir. igazságügyminiszter Erenyi József titeli segédtelevélkönyvezetű Ceglédre, Beleszljin Sztanimir újvidéki kir. törvényszéki aljegyzőt az egr. Weliacha János újvidéki kir. járásbírói aljegyzőt pedig a lugosi kir. törvényszékhez helyezte át.

Az Árpád-ünnepély. A Pusztaszeren vasárnap megtartott Árpád-ünnepélyen Bácsbodrog vármegye és Zombor város közönsége is képviseltette magát. A vármegye küldöttségében Kovács Huszka Ferenc, Pilaszánovits József, Geyer Péter és Poór Béla dr. vettek részt. Zombor városa pedig Hauke Imre polgármester és Fernbach Péter orsz. képviselővel képviseltette magát. A vármegye koszorúját Kovács Huszka Ferenc, a városét pedig Hauke Imre polgármester tette le a milléniumi emlékmű talapzatára.

Adomány. A zombori iparos dalárda szeptember hó 8-án, vasárnap ünnepelte meg fenállásának 20 éves jubileumát, mely alkalommal Frey Imréné urasszony, zászlóánya a dalárdának 100 koronát adományozott.

Rákóczi szobrára. Bácsbodrog vármegye közgyűlése a múlt héten 1000 koronát szavazott meg a Zomborban felállítandó Rákóczi-szobor alapja javára.

A zombori közös konyha. A Zomborban létesítendő közös konyha ügyében hétfőn délután értekezlet volt a polgári kaszinó helyiségeiben. Az értekezlet, amelyen közel százan vettek részt, érdemleges határozatot nem hozott. Duchon János dr. és Felcs Adolf dr. előbb Nagybecskerekre mennek és tanulmányozzák az ottani közös konyha szervezetét. Erről a városháza nagytermében pénteken délután 6 órakor tartandó értekezleten fognak beszámolni. A pénteki gyűlés bizonyára el fogja határozni, hogy a közös konyha intézményét Zomborban is megvalósítják.

Antialkoholista népgyűlés. A szeszfogasztás esküdt ellenségei folyó hó 15-én, vasárnap d. e. 10 órakor népgyűlést tartottak a Szentháromság-téren. A többnyire szocialistákból álló hallgatóság élénk figyelemmel kísérte a két szónoknak, Sági Samu dr. és a Budapestről lerándult Vágó Béla érdekes fejtegetéseit, nagyobb lelkesedést azonban csak az utóbbinak az általános választói jogról tett egyik megjegyzése keltett. A népgyűlés befejeztével — amint kiküldött tudósítónk jelenté — a hallgatóságnak számos tagja vidám poharazás mellett eltette a két apostolkodó szónokot.

Himlőoltás Zomborban. Minthogy Bécsben a hólyagos himlő járványszerű jelleggel lépett fel, s így nincs kizárva, hogy ez a csunya, ragályos betegség hazánkba is így Zomborba is behurcoltatik, a városi tanács utasította dr. Danningger Adám és dr. Huber József hatósági orvosokat, hogy a jelentkezőket ma délutántól kezdve a városháza nagytermében a himlő ellen díjtalanul oltásba. A városi tisztviselőket ma délelőtt látják el himlő elleni oltással. Felhívjuk a közönséget, hogy ne mulassa el magát alávetni a himlő elleni oltásnak, nehogy nálunk is ezrevel szedje áldozatait ez a rút betegség.

Nagylelkű adomány. Szakáts Mátyás bajmoki birtokos az ottani templomnak egy 21 métermázsás harangot ajándékozott.

Nyugalomba vonuló tanfőúr. Rauchenberger János, az apatini polgári iskola volt igazgatója e tanévtől kezdve nyugalomba vonul.

Eljegyzés. Pólsz Ervin eljegyezte Stvrteczky Margit kisasszonyt Zomborban.

A 48-as miniszter levelei. Érdekes okmányokra akad Mészáros Antal paeséri földbirtokos. Megtalálta Mészáros Lázár 48-as honvédelmi miniszter iratait, leveleit, melyek mind igen fontos adatokat tartalmaznak a szabadságharc eseményeiről. Az érdekes történelmi iratokat Mészáros a Nemzeti Múzeumnak fogja ajándékozni.

Halálozás. Rovákovits Antal folyó évi szeptember hó 15-én hajnali 2 órakor Szabadkán életének 39-ik évében hosszas szenvedés után meghalt. Temetése hétfőn délután 5 órakor a szent Rókus kápolnából nagy részvét mellett volt. A megboldogultat kiterjedt rokonság gyászolja.

Uj tanító. A kalocsai érseki hatóság Rómits Félixet a esonoplyai elemi iskolába tanítónak nevezte ki.

Kiállítás Zentán. A zentai ipartestület a jövő évben a vashíd megnyitása alkalmával Zentán kiállítást szándékozik rendezni. Az előkészítő értekezletek már folynak az ottani ipartestületben.

Elfogott tolvaj. Megirtak a napokban, hogy Wollheimer József zombori orvos kárára nagy ékszerlopás történt, melynek tettese a károsult orvostól körülbelül 3000 korona értékű ékszert lopott el. A zombori rendőrség a tolvajt Fenyvesi Lajos személyében kinyomozta és letartóztatta. Fenyvesinek bűntársa is van, egy Halasi Teréz nevű felegyházi illetőségű eszedleány, aki a lopás után Szabadkára zónázott. A rendőrség már megállapította, hogy a tolvaj eszedé onnan egy topolyai szállodába szögökött. A rendőrség intézkedett letartóztatása iránt.

Csendélet Mélykuton. Wlassics János mélykúti napszámos legény a múlt héten Schlézinger Mór koresmájában borozgatott néhány társával. A józan társaság szomszédságában levő asztalnál Gyűker Gábor mélykúti polgár egymagában szopogatta a homoki siller, még pedig elég szorgalmasan, úgy, hogy már tótágast látta a világot. Wlassics asztalánál véletlenül egy boros palaecot döntött el valaki, amely esőörömpölve hullott a földre. Gyűker Gábor azt hitte, hogy a zaj hadizenetet jelent s káromkodva ugrott fel asztaltól s nagy dühösen a másik asztal felé közeledett. A társaság, különösen Wlassics esítította az öreget, hogy senki sem akarja büntetni, de Gyűker benne volt a virtusban s 9-es flóbert puskáját célba emelve Wlassicsra lőtt. A golyó a legény felső ajkába furódott, Wlassics sem hagyta azonban annyiba a dolgot s távozó Gyűker után futva, hasba szorult. A szúrás azonban nem lehetett jelentékeny, mert a megsérült ember kocsijára ugrott és elhajtott. Wlassicsot azonban be kellett vinni a szabadkai kórházba s operáció útján távolították el arcából a golyót. Most már jobban van s néhány nap múlva hazabocsájtják. A esárdai jelenetnek most már a bíróság előtt lesz folytatása.

Öngyilkosság. Móró József zombori napszámos tegnap az egyik Rákóczi-utí vendéglő felszerének gerendájára felakasztotta magát és meghalt. Tettének okát a rendőrség kutatja.

Pályázat ösztöndíjra. A báró Rudits József-fele ösztöndíjalapítványi bizottság pályázatot hirdet öt ösztöndíjalapítványi helyre. A bizottság az 1906—1907. tanévtől kezdődőleg egy ösztöndíjat fiutanolóknak, az 1906—1907. tanév második felétől kezdődőleg egy ösztöndíjat ugyancsak fiutanolóknak és végül az 1907—1908. tanévtől kezdve két ösztöndíjat fiutanolóknak és egy ösztöndíjat leánytanulóknak fog adományozni. Egy-egy ösztöndíj összege 800 korona. Pályázhatnak mindazok, akik valamely hazai közép- vagy felsőtanintézetben folytatják tanulmányaikat. Az adományozásnál előnyben részesülnek első sorban a báró Rudits József oldalági rokonaitól leszármazó, jó előmenetelű tanulók, másodsorban azok, akiknek szülei Almás, vagy Kumbaja községekben laknak. A kérvények szeptember 28-ig adandók be Fernbach Károly főispánhoz, mint az alapítványi bizottság elnökéhez. A kérvényhez esatolni kell a születési bizonyítványt, az illetőséget és erkölcsi magaviseletet tanúsító helyhatósági bizonyítványt, a tanintézet tényleges látogatását és az előmenetelt igazoló iskolai bizonyítványt és végül a szülők vagyoni viszonyaira vonatkozó helyhatósági bizonyítványt. A báró Rudits József oldalági rokonaitól való esetleges leszármazás, a bácsalmási és kumbajai folyamodók által pedig a szülőknek e községek valamelyikében való állandó tartózkodása szintén okmányokkal igazolandó.

Színészet Baján. A bajai színházi szezon — hír szerint — október 8-án kezdődik és tart október hó végeig.

Egységes nemzetközi bortörvény. A szeptember 20—22-én Pécsen megtartandó gazdasági kongresszuson szóba fog kerülni az az eszme, hogy a földművelésügyi miniszter kéressék fel egy olyan nemzetközi egyezmény kezdeményezésére, amely lehetővé tenné az összes európai államokban az egységes bortörvény behozatalát.

Megölle a légyemreg. Ferencz János óbecsei gazda 2 éves, András nevű fiaeskája valahogy hozzájutott a legyek megölésére az ablakba kitett méreghez, az édeskés oldatot megitta és belehalt. A szülők ellen gondatlanság miatt megindult a vizsgálat.

Gondnokság. Csányi Balázs óbecsei, Fritz Manoné újvidéki és Bajesev Nikola sztapári illetőségű lakosok gondnokság alá helyeztetek.

Lóverseny.

A Magyar Lovaregylet fenhatósága alatt a „Bácsbodrog vármegyei Gazdasági Egyesület“ Zomborban, 1907. évi október hó 12-én és 13-án rendezi őszi lóversenyét. — A díjakhoz a földművelésügyi m. kir. miniszter, az urlovasok szövetkezete, Bács-Bodrog vármegye, valamint Zombor szab. kir. város közönsége járulnak hozzá. A versenyek feltételeit az alábbiakban közöljük:

I. nap. Szombat. Október hó 12-én.

1. Mezőgazdák versenye. 2. Zombor város dija. Díj 1000 korona. (Adja Zombor sz. kir. város.) 700 kor. I., 200 kor. II., 100 kor. III. Táv. kb. 1600 m. Oly 3 éves és id. belföldi lovak számára, melyek a folyó évben 1200 kor. értékű versenyt nem nyertek. Teher 3 é. 66 kg., 4. é. és id. 69 kg. Minden 400 korona összneremény után 1 kg. több, halmozva 6 kg.-ig. Beíratási díj 10 korona, további 10 korona az indulótól.

3. Urlovasok dija. (Gátverseny.) Díj 1350 korona. (E díjhoz az Urlovasok Szövetkezete 1300 koronával járul.) 900 kor. I., 300 kor. II., 150 kor. III. Táv. kb. 2400 m. 3. é. és id. belföldi lovak számára. Teher 3 é. 65 kg., 4. é. 72 kg., 5. é. és id. 74 kg. Minden 400 kor. összneremény után 1 kg. több, halmozva 3 évesnél 6 kg.-ig, 4. é. és idősebbnél 5 kg.-ig. Beíratási díj 10 korona, további 10 korona az indulótól.

4. Bácsmezei dija. Díj 1600 korona. (Adja Bács-Bodrog vármegye.) 1000 korona I., 400 korona II., 200 korona III. Táv. kb. 2000 m. Oly 3 é. és id. belföldi lovak számára, melyek az 1906. és 1907. években 1800 korona értékű versenyt nem nyertek. Teher 3 é. 66 kg., 4 é. és id. 70 kg. Minden 400 korona össznyeremény után 1 kg. több, halmozva 6 kg.-ig. Beíratási díj 10 kor., további 20 korona az indulótól.

5. Handicap. Díj 1200 korona. (Adja a földművelésügyi miniszter.) 800 korona I., 250 korona II., 150 korona III. Táv. kb. 1400 m. Oly 3 é. és id. belföldi lovak számára, melyek az 1906. és 1907. években 1800 korona értékű versenyt nem nyertek. Teher közlés október hó 5-én. Bánatjelentés október hó 8-án délután 5 órákor. Teherközlés utáni nyerőre 4 kg. több. Beíratásdíj 10 korona, további 10 korona az indulótól.

6. Bácskai síkverseny. Díj 700 korona. (Adja a földművelésügyi miniszter.) 500 korona I., 150 korona II., 50 korona III. Táv. kb. 1300 méter. Oly 3 é. és id. belföldi lovak számára, melyek az 1907. évben 1000 korona értékű versenyt nem nyertek. Teher 3 é. 65 kg., 4 é. és id. 68 kg. Minden 400 korona össznyeremény után 1 kg. több, halmozva 6 kg.-ig. Beíratási díj 10 kor., további 10 korona az indulótól.

II. nap, Vasárnap. Október hó 13-án.

1. Államdíj. Díj 1300 korona. (Adja a földművelésügyi miniszter.) 900 korona I., 250 korona II., 150 korona III. Táv. kb. 1800 méter. Oly 3 é. és id. belföldi lovak számára, melyek az 1906. és 1907. években 1800 korona értékű versenyt nem nyertek. Teher 3 é. 66 kg., 4 é. és id. 70 kg. Minden 400 korona össznyeremény után 1 kg. több, halmozva 6 kg.-ig. Beíratási díj 10 korona, további 10 korona az indulótól.

2. Lovaregyleti gátverseny. Díj 1500 korona. (E díjhoz a földművelésügyi miniszter 1000 koronával s Bács-Bodrog vármegye 400 koronával járul.) 1000 kor. I., 350 kor. II., 150 kor. III. Táv. kb. 2400 m. 3 é. és id. belföldi lovak számára. Teher 3 é. 65 kg., 4 é. 72 kg., 5 é. és id. 74 kg. Minden 400 kor. össznyeremény után 1 kg. több, halmozva 3 évesnél 6 kg.-ig., 4 é. és id. 5 kg.-ig. Beíratási díj 10 kor., további 20 kor. az indulótól.

3. Gazdasági egyleti díj. Díj 1000 korona. 700 korona I., 200 korona II., 100 korona III. Táv. kb. 1600 méter. Oly 3 é. és id. belföldi lovak számára, melyek az 1907. évben 1200 korona értékű versenyt nem nyertek. Teher 3 é. 65 kg., 4 é. és id. 68 kg. Minden 400 korona össznyeremény után 1 kg. több, halmozva 6 kg.-ig. Beíratási díj 10 korona, további 10 korona az indulótól.

4. Zárverseny. (Eladó verseny.) Díj 950 korona 800 kor. I., 100 kor. II., 50 kor. III. Táv. kb. 1200 m. Oly 3 é. és id. belföldi lovak számára, melyek az 1906. és 1907. években 1800 korona értékű versenyt nem nyertek. Teher 3 é. 67 kg., 4 é. és id. 70 kg. Minden 400 kor. össznyeremény után 1 kg. több, halmozva 6 kg.-ig. A győztes 1000 koronát eladó, ha 600 koronáért eladó 3 kg. engedmény. Az eladási ár nevezéskor bejelentendő. Az árverési többlet felerészben a II. lovat, felerészben az egyleti pénztárt illeti. Beíratási díj 10 kor., további 10 korona az indulótól.

HIRDETÉSEK.

Alulírott királyi közjegyző közhirre teszi, hogy néhai Löbl Illes hagyatékához tartozó öt darab 1860. évi osztrák államadóssági sorsjegy 1903. évi május hó 1-től járó szelvényeikkel 1907. évi október hó 5-én Zomborban levő irodájában reggel 9 orakor

nyilvános árverésen eladva lesz.
KOCZKÁR ZSIGMOND.

280-1

10581/polg. 1907. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszternek 1907. évi március hó 26. napján 21618/III. 907. szám alatt kelt s a zombor-óbecsei h. é. vasut céljaira Zombor sz. kir. város határában fekvő és dr. Peicsies György tulajdonát képező ingatlanból szükséges földterületre a kisajátítási eljárást elrendelő határozata következtében megtartott kisajátítási eljárás során a zombor-óbecsei h. é. vasut között egyrészt és dr. Peicsies György kisajátítást szenvedő között másrészt a kártalanítási árba egyezség létre nem jövén,

a kir. törvényszék Zombor szab. kir. város határában fekvő s dr. Peicsies György tulajdonát képező a zombori 3861. sz. betétben felvett:

a 19950. hr. számú 16.⁹⁵¹ hold területből 1459 □ öl,

a 19951. hr. számú 814 □ öl területből 47 □ öl, és

a 20044. hr. számú 39.⁷³⁵ hold területből 2 hold 176 □ öl kisajátított és a zombor-óbecsei h. é. vasut céljaira már elfoglalt ingatlanra a kártalanítási eljárást az 1881. évi XLI. t. c. 46. §-a alapján elrendeli; e végből tárgyalás határnapul az 1907. évi október hó 11-ik napjának d. e. 9 óráját ezen kir. törvényszék ele (Megyeház I. emelet 17. szoba) kintüzi, amelyre a kisajátító részvénytársaság képviselőjében dr. Gombos Ignác zombori ügyvéd, és a kisajátítást szenvedő dr. Peicsies György budapesti lakost azzal a figyelmeztetéssel idézi meg, hogy bármelyikük elmaradása a kártalanítás felett hozandó érdemleges határozatot gátolni nem fogja;

egyben a netán távollevő vagy ismeretlen helyen tartózkodó kisajátítást szenvedett részére ügygondnokul dr. Németh Arthur zombori ügyvédet kinevezi, s őt a fenti határnapra ugyancsak megidézi.

A tárgyalás vezetésével Bayer Manó kir. törvényszéki bírót és Salgó László kir. törvényszéki aljegyzőt kiküldi. Zomborban, 1907. évi szeptember hó 11-én. A kir. törvényszék.

Dr. Eperjesy Béla,

kir. tszéki elnök.

279-3-1

o Darabos — majdnem pormentes — o

fűtőszén

mely kályhákban és tűzhelyekben igen jól használható, teljes kocsirakományban a zombori vasutállomáshoz, vagy kisebb mennyiségben házhoz szállítva olcsón kapható a Zombori Exportgözmalmnál.

281-3-1

Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

Kiadók

folyó évi november hó 1-től a Bácsmezei agrár takarékpénztár emeleti és földszinti helyiségei.

282-1

1487.

1907.

Pályázat mérnöki munkára.

Szentfülöp község képviselőtestülete az utcák és terek szabályozására vonatkozó műszaki műveletek elkészítésére újabb pályázat kiírását rendelte el.

Felkérjük tehát azon okleveles mérnök urakat, kik ezen munkát elkészítését elvállalni óhajtják, hogy a zombori m. kir. állam-építészeti hivatal által 1907. április hó 30-án kidolgozott s a vármegyei alispán ur 19807/907. sz. rendeletével kiadott utasítás szem előtt tartásával szerkesztett ajánlataikat Szentfülöp község előljárási bizottságánál **1907. évi szeptember 24-ig** benyújtani sziveskedjenek.

A munkát 1907. október 31-ig elkészítendő s az előljárási bizottság jóváhagyás végett leendő feltejtés végett átadandó.

Az utcák hossza összesen mintegy 7700 méter.

A benyújtandó ajánlatban a vállalati ár, mely a hitelesítés alkalmával fog kifizetett, az anyag beszámításával átalányösszegekben tüntetendő ki.

Szentfülöp, 1907. szeptember hó 10-én.

Késmárky Géza,

jegyző.

Pertsy József,

bíró.

278-2-2

CSEMEGE

SZÖLŐ

mézédes Chasselas és

muskotály fajták, na-

ponta frissen szedve

olcsón kapható:

Krizmanits Imre

apatini-uti szőlőtelepén, valamint Kistemplom-utca 12. szám alatti lakásán.

5 klgm. vételénél házhoz szállítatik.

Tartós téli szőlőre már most előjegyezhetni.

Hirdetések felvételnek

☒ a legolcsóbb árak mellett ☒

LAPUNK KIADÓHEVATALÁBAN

Erzsébet-körút 13. sz. alatt.